

Fjármögnun Háskólasjúkrahúss – Sterk staða ríkissjóðs eykur svigrúm

Jón Finnbogason, hdl., forstöðumaður skuldabréfa

Janúar 2016

Fyrirvari

Meðfylgjandi kynningarefni er tekið saman af starfsmönnum Stefnis hf. að eigin frumkvæði félagsins. Því er dreift til viðtakanda til eigin notkunar. Óheimilt er að afrita eða dreifa kynningarefninu án samþykkis félagsins. Upplýsingarnar byggja á heimildum sem félagið telur áreiðanlegar en ekki er hægt að ábyrgjast að þær séu réttar og ber félagið enga ábyrgð á þeim eða viðskiptum sem aðilar kunna að eiga í ljósi þeirra. Kynningu þessari er á engan hátt ætlað að fela í sér ráðleggingar eða tilboð um kaup eða sölu tiltekinna fjármálagerna. Þá felur birting kynningar þessarar ekki í sér loforð eða skuldbindingu um að félagið muni ráðstafa hagsmunum sínum eða annarra með tilteknum hætti. Stefnir hf. hvetur viðtakanda kynningarinnar til að sækja sér ráðgjöf hjá þriðja aðila áður en ráðist er í viðskipti á grundvelli hennar.

Nýtt Háskólasjúkrahús, staðgreitt eða VISA?

Nýr Landspítali, Háskólasjúkrahús

Verkefnið

- » Sjúkrahús: 58.754 m²
- » Rannsóknarhús: 14.295 m²
- » Sjúkrahótel: 4.000 m²
- » Bílastæðahús: 16.987 m²
- » Tæknihús: 1.551 m²

- » Samtals: 95.587 m²

... Árleg
rekstrarhaggræðing
2.631 millj.*

Skýrsla Hospitalitét AS 2011

Alþingi

Hvað hefur verið samþykkt?

- » Lög 64/2010 um byggingu nýs Landspítala við Hringbraut í Reykjavík.
- » Lög 53/2013 breytti lögum 64/2010 m.a. þannig að framkvæmdin skuli vera opinber framkvæmd. Lög 84/2001 um skipan opinberra framkvæmda nær því til verkefnisins.
- » Fjárlög 2016: Bygging sjúkrahúss á lóð Landspítalans: 1.807 millj. Greitt úr ríkissjóði.
- » Þingsályktun um endurnýjun og uppbyggingu Landspítala nr. 45/143 frá 16. maí 2014, hljóða með eftirfarandi hætti:

Alþingi ályktar að fela ríkisstjórninni að ljúka eins fljótt og verða má undirbúningi á endurnýjun og uppbyggingu Landspítala við Hringbraut í Reykjavík og hefja framkvæmdir þegar fjármögnun hefur verið tryggð.

Ríkisstjórnin ljúki eins fljótt og verða má undirbúningi á endurnýjun og uppbyggingu Landspítala við Hringbraut og hefji framkvæmdir þegar fjármögnun hefur verið tryggð.

JÁ

» Árni Páll Árnason	» Jón Gunnarsson	» Svandís Svavarsdóttir
» Árni Þór Sigurðsson	» Jón Þór Ólafsson	» Unnur Brá Konráðsdóttir
» Ásmundur Friðriksson	» Karl Garðarsson	» Valgerður Bjarnadóttir
» Birgir Ármannsson	» Katrín Jakobsdóttir	» Valgerður Gunnarsdóttir
» Birgitta Jónsdóttir	» Katrín Júlíusdóttir	» Vigdís Hauksdóttir
» Bjarkey Olsen Gunnarsdóttir	» Kristján Þór Júlíusson	» Vilhjálmur Árnason
» Bjarni Benediktsson	» Kristján L. Möller	» Vilhjálmur Bjarnason
» Björt Ólafsdóttir	» Lilja Rafney Magnúsdóttir	» Willum Þór Þórsson
» Brynhildur S. Björnsdóttir	» Líneik Anna Sævarsdóttir	» Þorsteinn Sæmundsson
» Brynhildur Pétursdóttir	» Oddný G. Harðardóttir	» Þórunn Egilsdóttir
» Einar K. Guðfinnsson	» Ólöf Pálína Úlfarsdóttir	
» Elín Hirst	» Óttarr Proppé	
» Elsa Lára Arnardóttir	» Páll Jóhann Pálsson	
» Frosti Sigurjónsson	» Pétur H. Blöndal	
» Guðbjartur Hannesson	» Ragnheiður E. Árnadóttir	
» Guðlaugur Þór Þórðarson	» Ragnheiður Ríkharðsdóttir	
» Guðmundur Steingrímsson	» Sigmundur Davíð Gunnlaugsson	
» Hanna Birna Kristjánsdóttir	» Sigríður Ingibjörg Ingadóttir	
» Haraldur Benediktsson	» Sigrún Magnúsdóttir	
» Haraldur Einarsson	» Sigurður Ingi Jóhannsson	
» Helgi Hrafn Gunnarsson	» Sigurður Páll Jónsson	
» Höskuldur Þórhallsson	» Silja Dögg Gunnarsdóttir	
» Illugi Gunnarsson	» Steingrímur J. Sigfússon	

NEI

» -

FJARVERANDI:

- » Brynjar Nielsson
- » Páll Valur Björnsson
- » Ásmundur Einar Daðason
- » Helgi Hjörvar
- » Jóhanna María Sigmundsdóttir
- » Össur Skarphéðinsson
- » Ögmundur Jónasson

Þingsályktun 2014

Ríkisstjórnin ljúki eins fljótt og verða má undirbúningi á endurnýjun og uppbyggingu Landspítala við Hringbraut og hefji framkvæmdir þegar fjármögnun hefur verið tryggð.

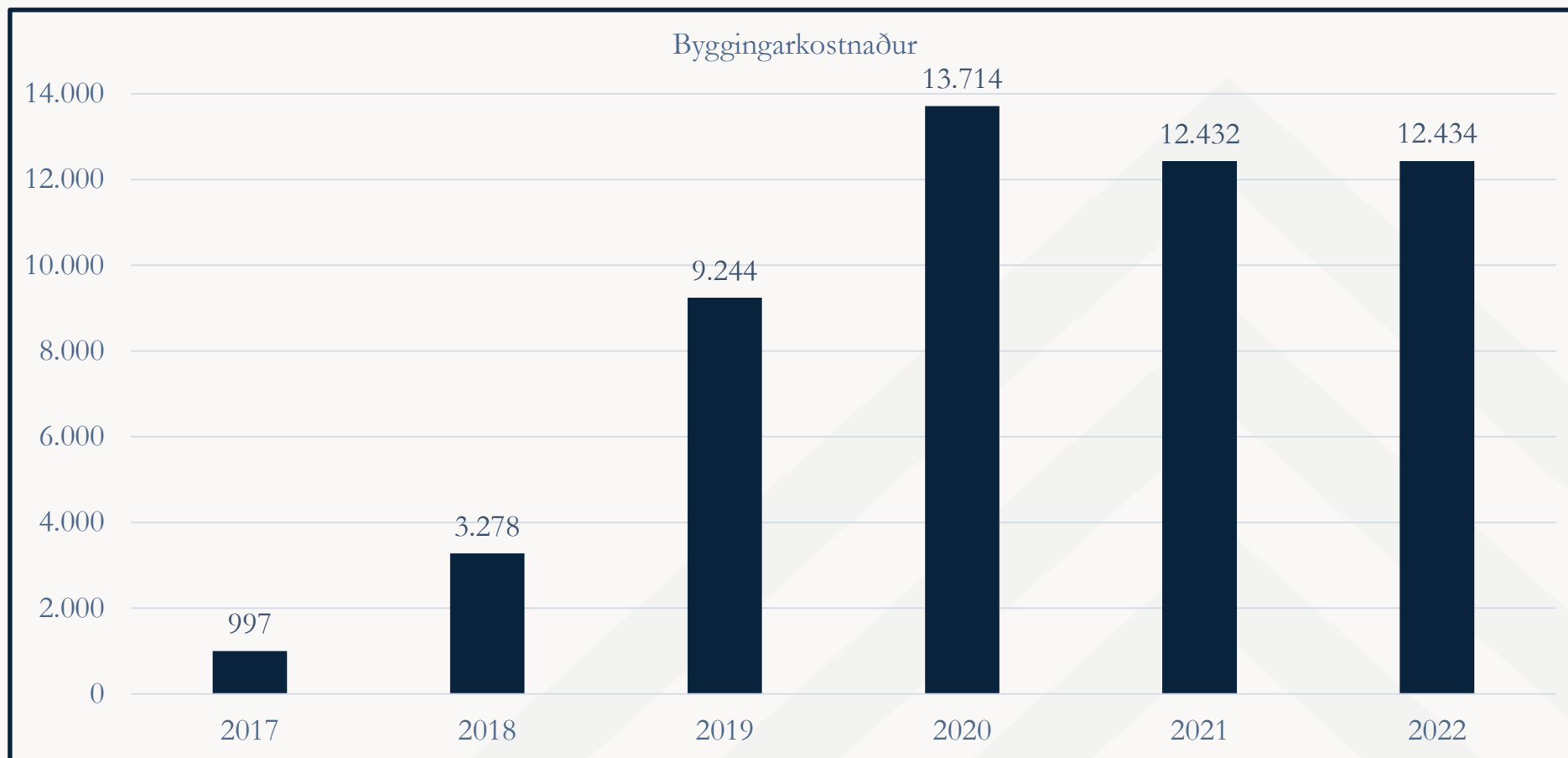

Byggingarkostnaður, byggt á gögnum frá Nýr Landspítali

Stefán B. Veturliðason, verkefnastjóri, skýrsla frá 11. des 2012. Tímaás færður, kostnaður uppfærður 430,8 vtn.

Kostnaðaráætlun (vtn 400,7)	2013	2014	2015	2016	2017	2018	=
Framkvæmdakostnaður	927	3.049	8.598	12.756	11.563	11.565	48.458

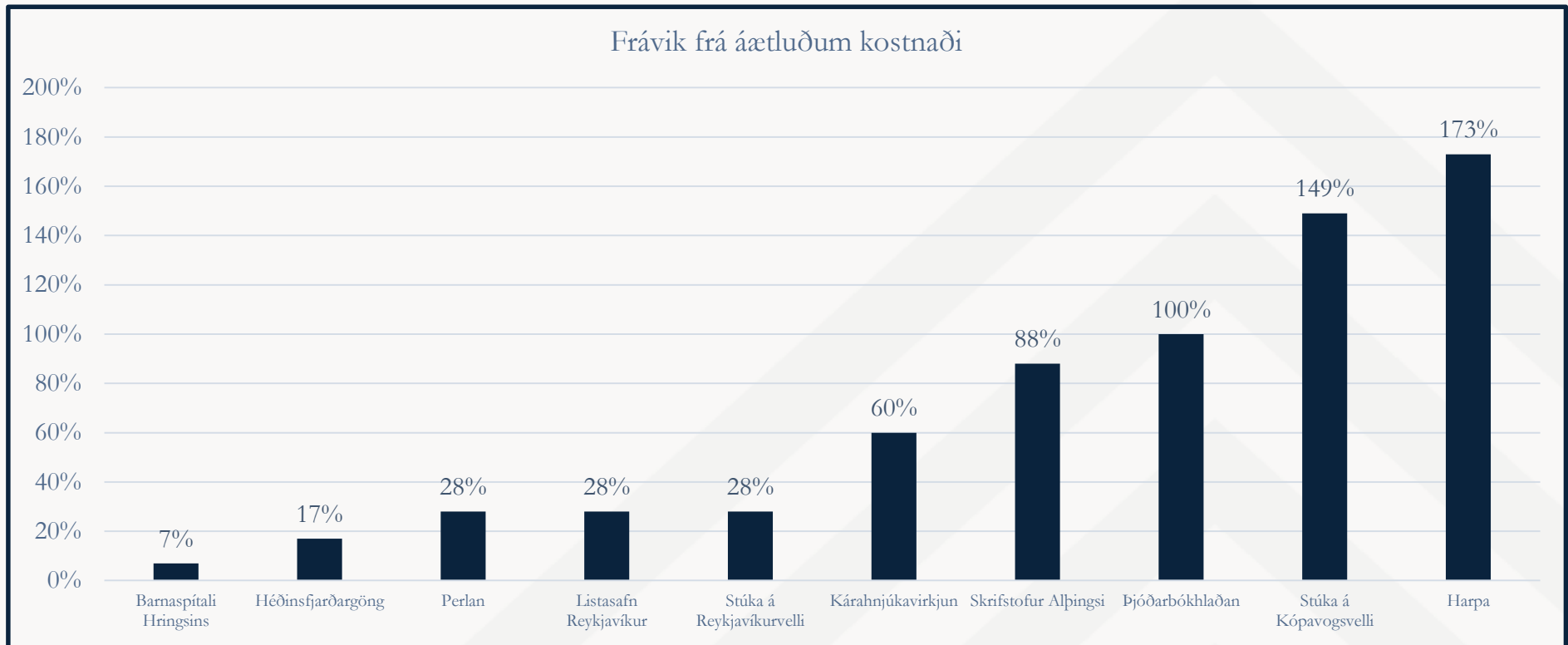
Spítali kostar
52.098 millj.

70% verkefna
framúr áætlun

Opinberar framkvæmdir

Þórður Víkingur Friðgeirsson, Fræðigrein í Stjórnmal og stjórnsýsla

- » Rannsókn Þórðar Víkings á skilamötum Framkvæmdasýslu ríkisins leiddi í ljós að yfir 70% verkefna undir eftirliti stofnunarinnar fara framúr áætluðum kostnaði.
- » Hann tekur þó einnig fram að „vissulega eru til stór opinber framkvæmdaverkefni sem ekki fara framúr kostnaði eða kosta minna en ætlað var”.
- » Gott og vel, við göngum út frá því í þessari kynningu að kostnaðaráætlun muni standast.

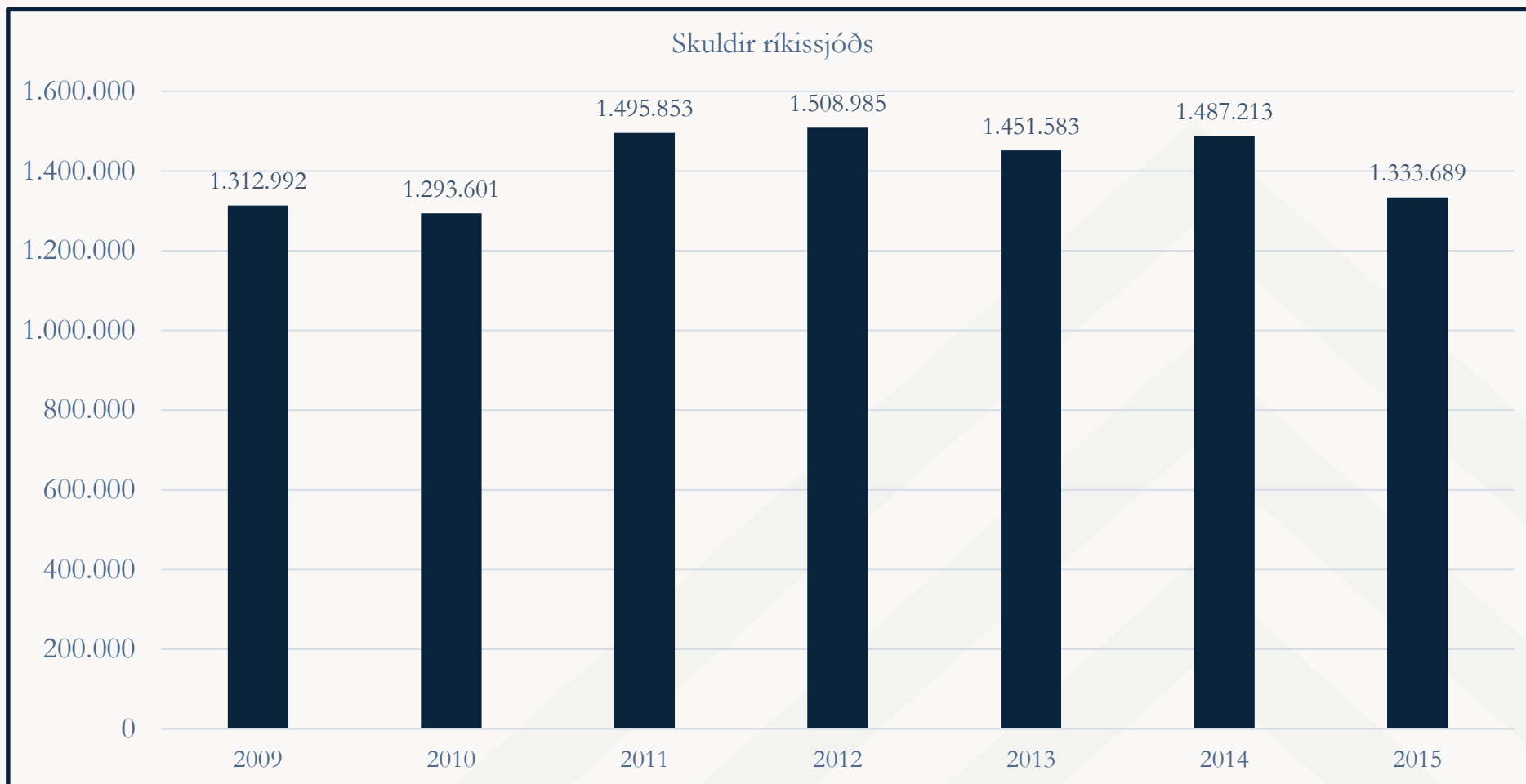
En ríkið skuldar

1.333.689 millj.

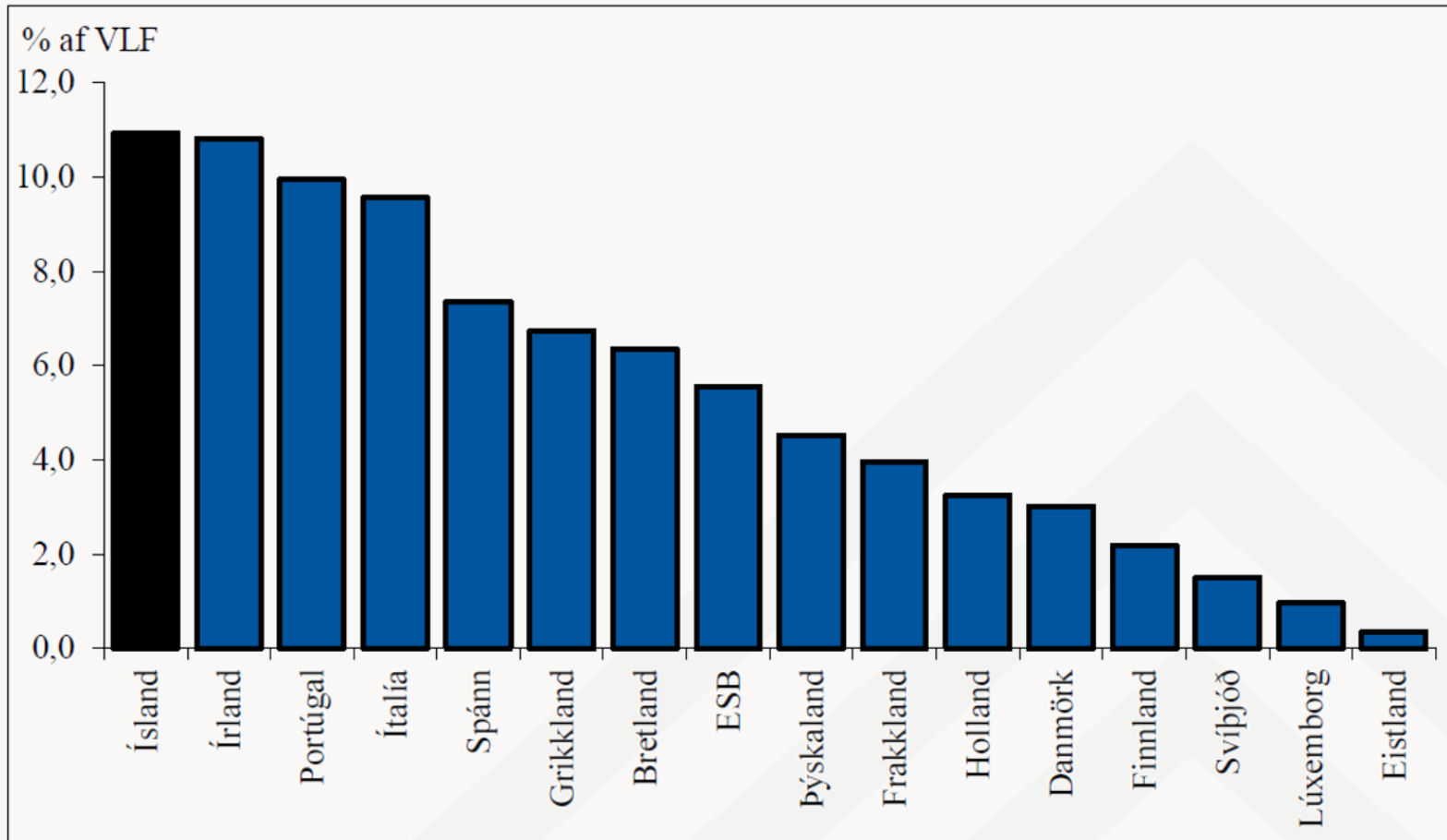
68% af VLF

Markaðsupplýsingar hjá Lánamál ríkisins, staða í árslok

- » „Hafa þarf í huga að **vaxtakostnaður** hins opinbera á Íslandi er meiri en allra aðildarríkja Evrópusambandsins hvort sem er sem hlutfall af heildarútgjöldum eða sem hlutfall af VLF.“*

Vaxtagjöld hins opinbera í hlutfalli af heildarútgjöldum árið 2013¹⁴

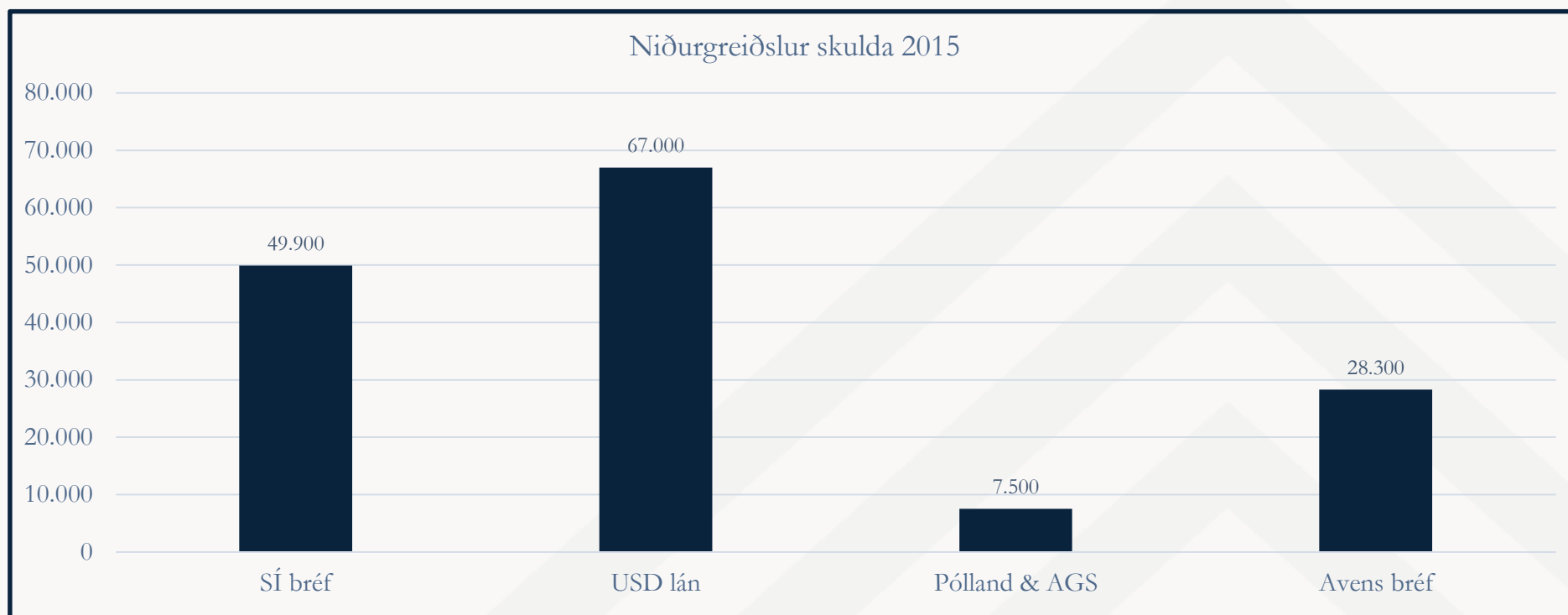
En skuldir lækka
um 150.000 millj.
2015

Niðurgreiðsla skulda 2015

Hvar kom 150 ma.kr. niðurgreiðsla skulda ríkissjóðs fram á árinu 2015?

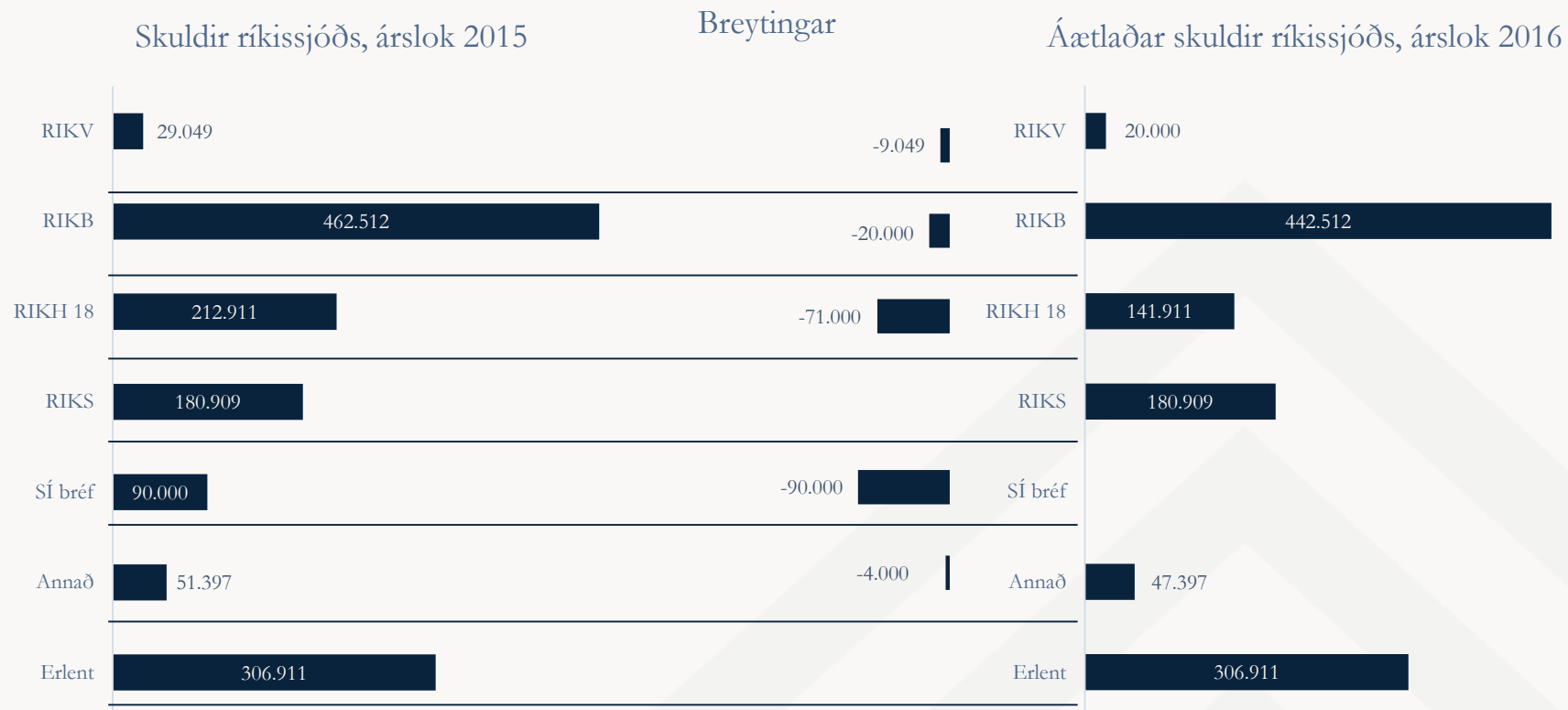
- » Greitt var inn á skuldabréf Seðlabanka Íslands.
- » Nær helming af útistandandi skuldabréfaútgáfu í Bandaríkjadöllum frá árinu 2011.
- » Lán frá Póllandi og Alþjóðagjaldeyrissjóðnum.
- » Svokallað Avens-skuldabréf var greitt.

og „kannski“ um
194.000 millj.
2016

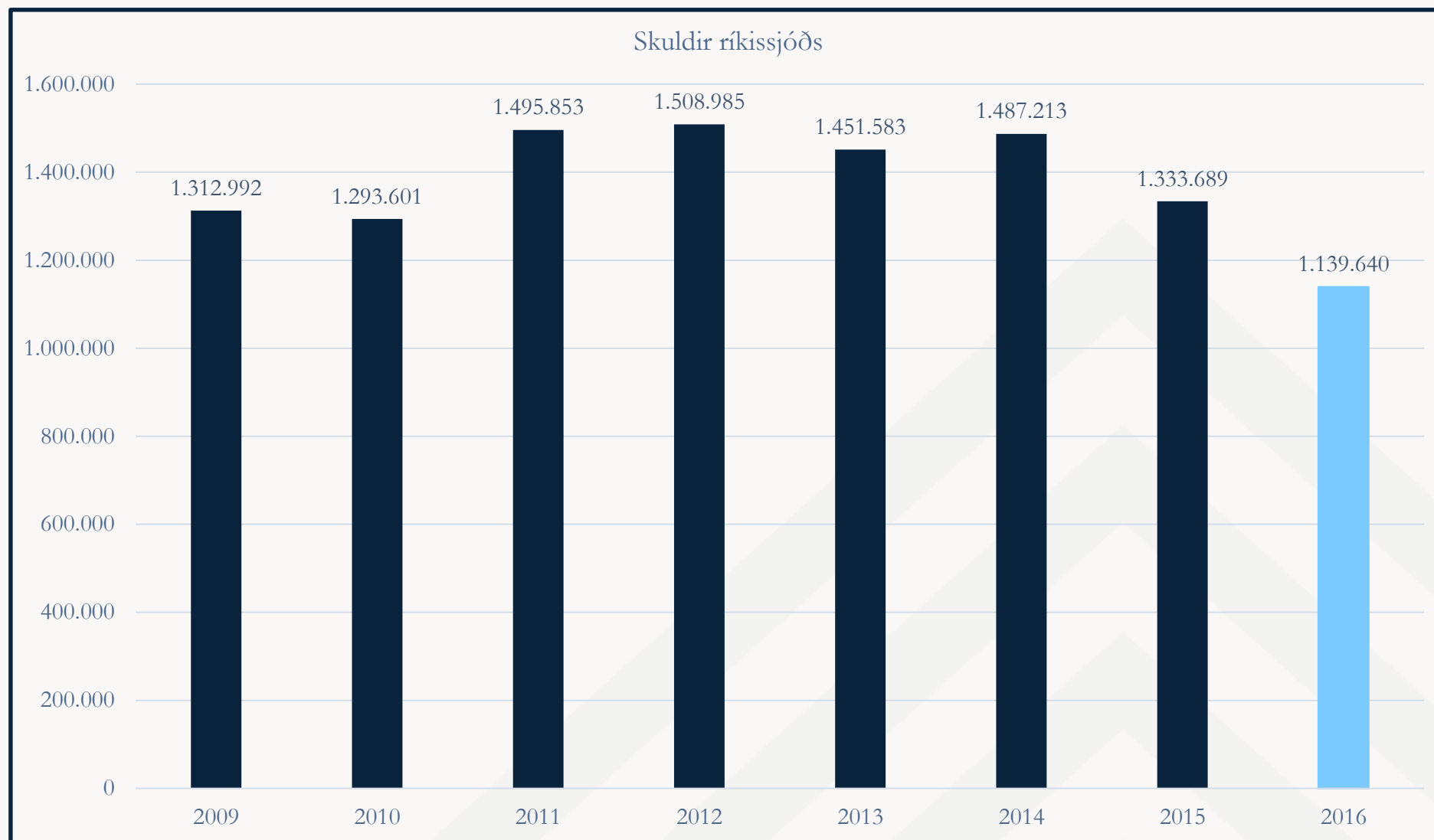
Niðurgreiðsla skulda 2016

Áætlanir um að skuldir ríkissjóðs lækki um 194 ma.kr. á árinu 2016

Skuldir ríkissjóðs – lækka hratt

Markaðsupplýsingar hjá Lánamál ríkisins, staða í árslok

Lækkun skulda

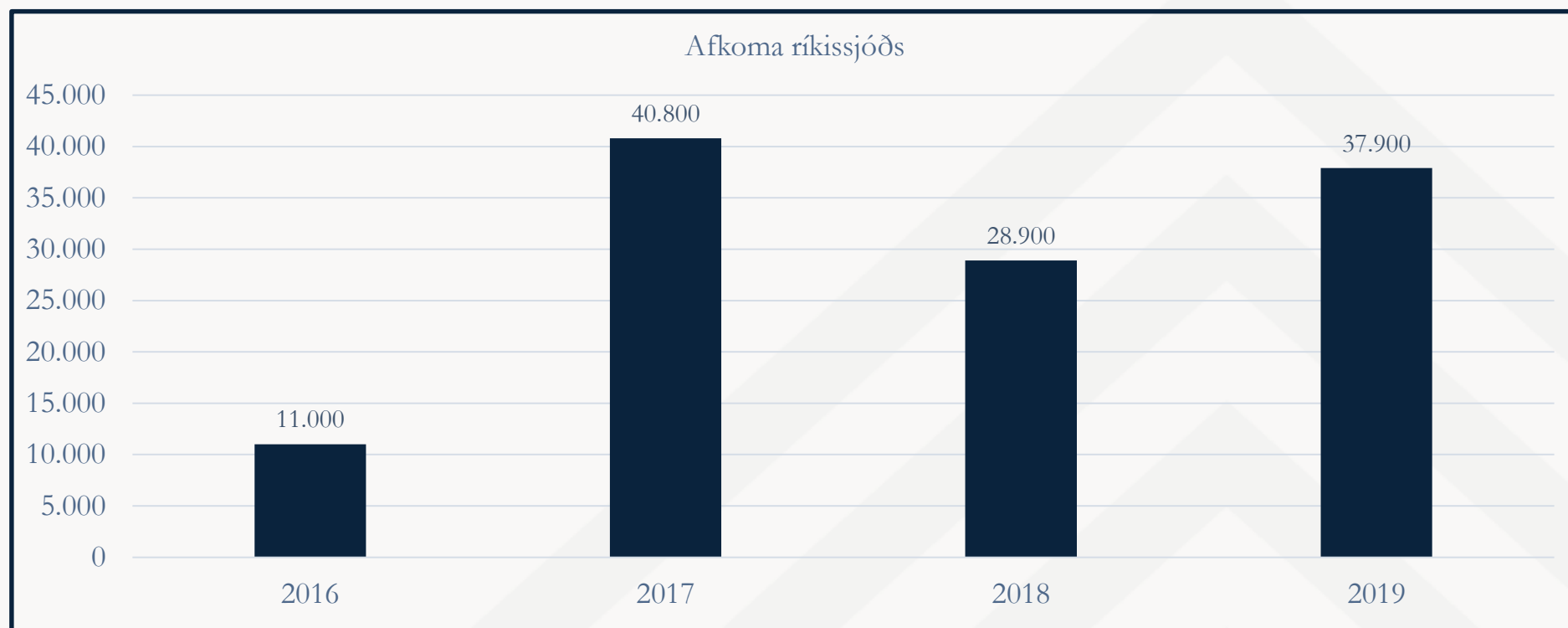
344.000 millj.

2015 & 2016

Hvert er framhaldið ...

Ríkisfjármálaáætlun 2016 – 2019

	2016	2017	2018	2019
Heildartekjur	682.000	719.900	735.700	771.300
Heilargjöld	671.000	679.100	706.800	733.400
Afkoma ríkissjóðs	11.000	40.800	28.900	37.900

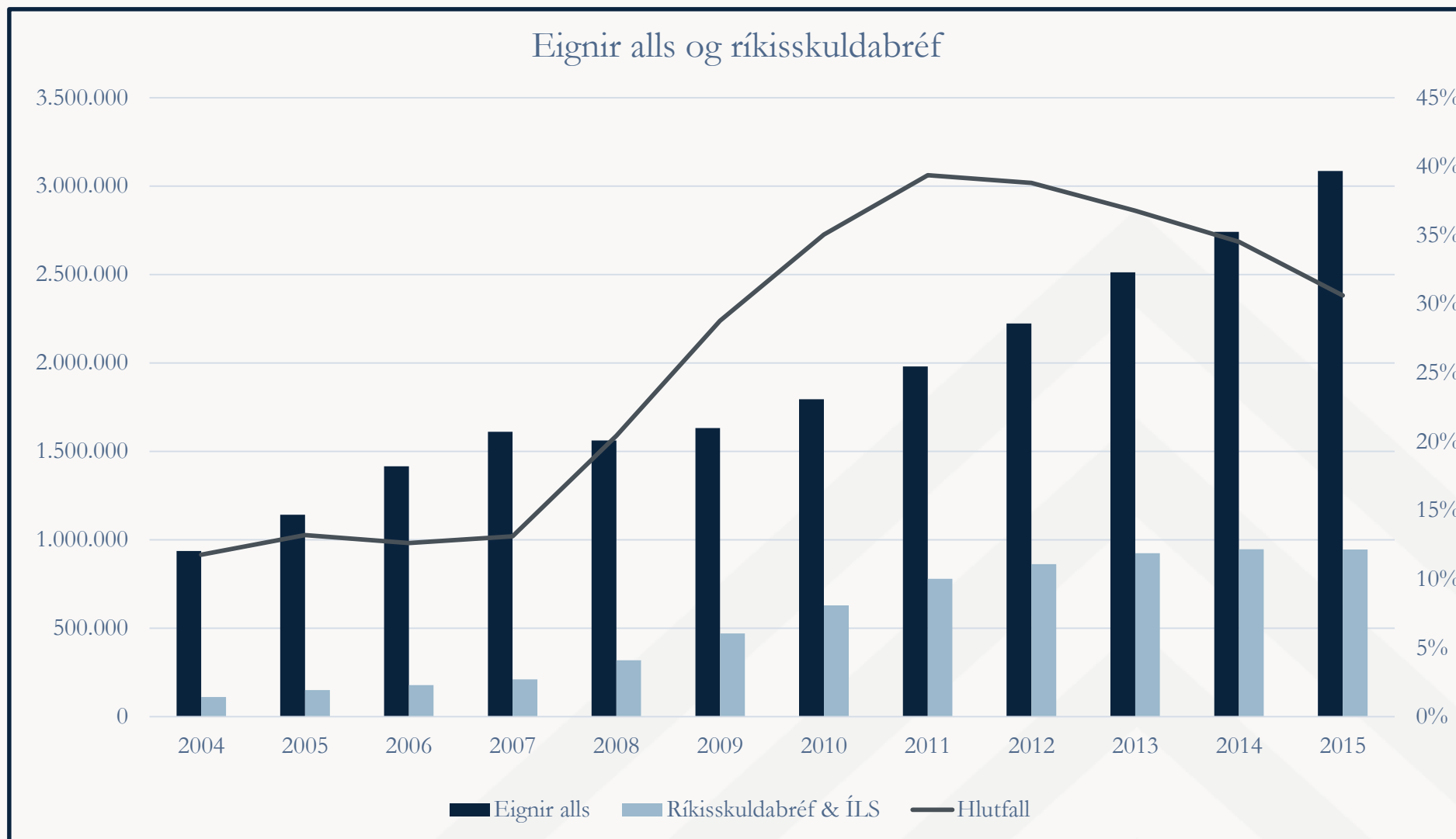

Afkoma
+ 118.600 millj.
2016 - 2019

Áætlað að koma
skuldum í
50% af VLF 2019

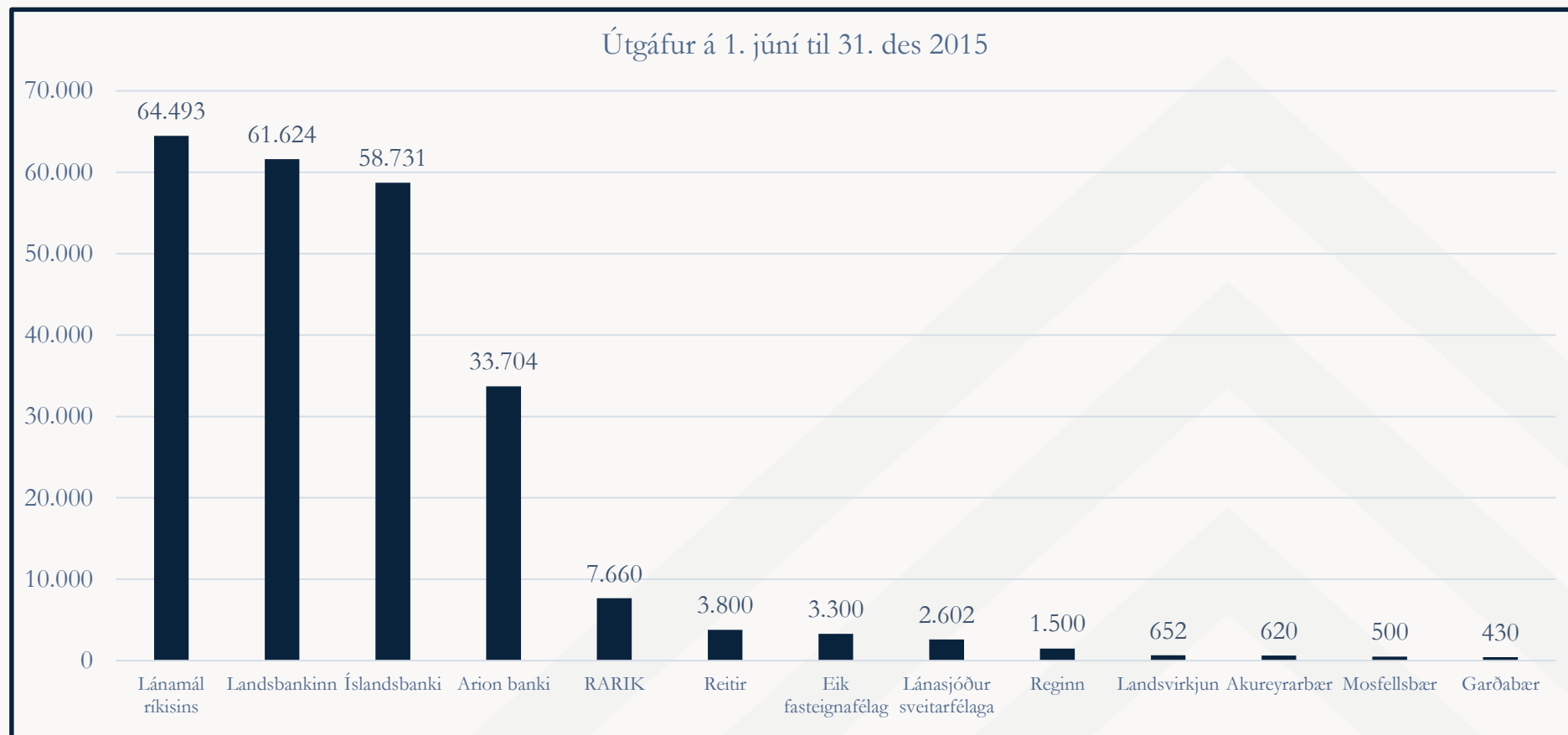
Eignir í lok nóvember ár hvert

Aðgengi að fjármagni

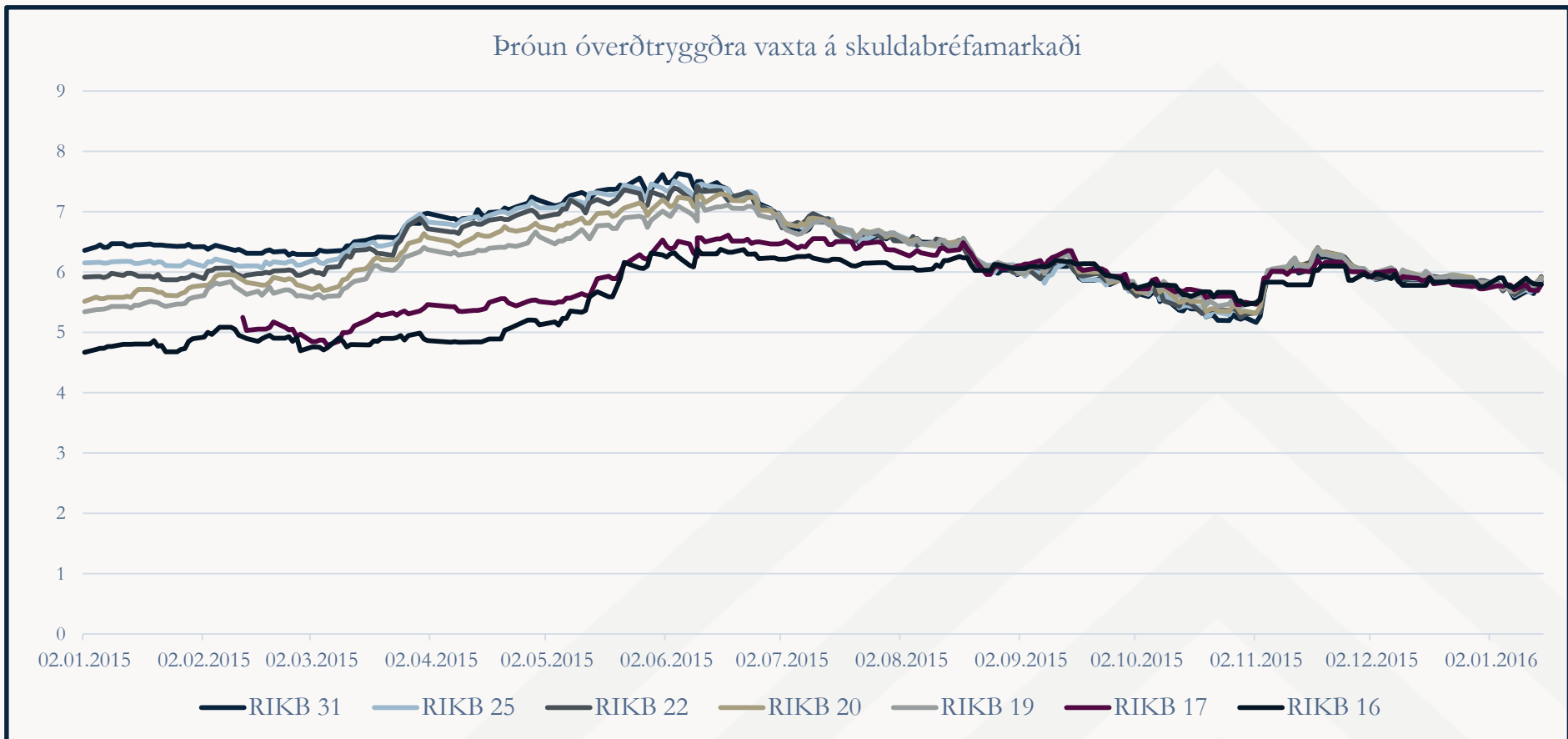
Skuldabréfa- og lánamarkaðir eru opnir

- » Á seinni hluta 2015 gáfu neðangreindir aðilar út skuldabréf fyrir ISK 135.465 millj. og í erlendri mynt fyrir alls 104.150 millj. ISK. Samtals ISK **239.615** millj.
- » Markaðir eru opnir en vissulega ræðst verðlagning af aðstæðum hverju sinni.

Hvað kostar fjármagnið?

Skuldabréfaflokkur	RIKB 31	RIKB 25	RIKB 22	RIKB 20	RIKB 19	RIKB 17	RIKB 16	=
Stærð í fjárhæðum	88.806	96.703	58.613	39.281	87.723	21.863	69.523	462.512
Vextir	5,84%	5,88%	5,92%	5,90%	5,88%	5,79%	5,79%	

5,86%

Max:

$5,86\% * 52.098$

=

3.408 millj.

Rekstrarhagræðing

+ 2.631 millj.

á móti

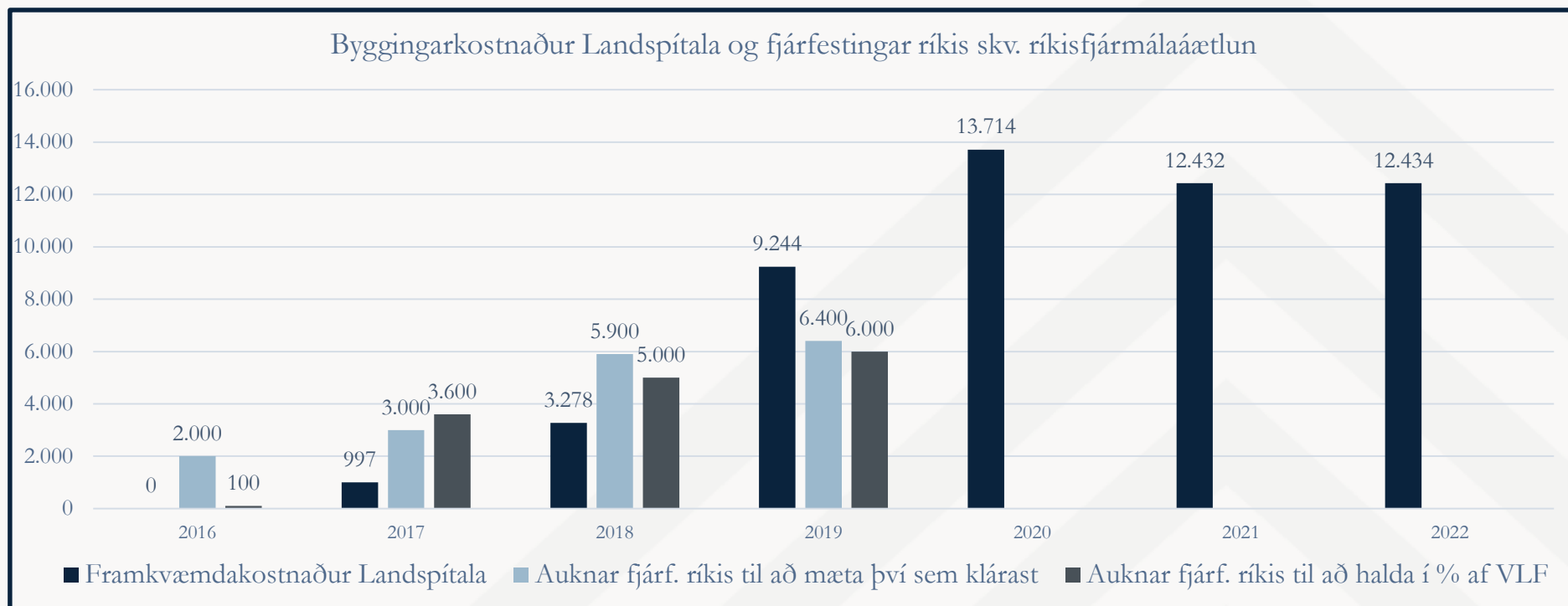
- 3.408 millj.

miðað við 100% LTV

Byggingarkostnaður Landspítala á móti fjárfestingaráætlun STEFNIR

Í ríkisfjármálaáætlun 2016 – 2019 er gefið til kynna að svigrúm sé fyrir framkvæmdina ...

- » “... svigrúm myndast á seinni hluta tímabilsins til nýrra fjárfestingaverkefna sem komi í stað verkefna sem lokið verður við á tímabilinu, svo sem fangelsi á Hólmsheiði og Norðfjarðargöng, auk þess sem framlögin hækka til að halda í við vöxt VLF.”
- » „... gert er ráð fyrir því í áætluninni að lokið verði við byggingu sjúkrahótels á lóð Landspítalans á árinu 2017 og að lokið verði við fullnaðarhönnun á meðferðarkjarna LSH. ... Gert er ráð fyrir að í framhaldinu verði bygging meðferðarkjarnans boðin út **þegar tillögur um viðbótarfjármögnun liggja fyrir.**“ *

Að lokum

Hvað hefur verið samþykkt?

- » Alþingi 100% sammála um að
  - „... hefja framkvæmdir þegar fjármögnun hefur verið tryggð.“

- » Fjármögnun er ekki vandamál.

- » Mjög mikil eftirspurn eftir ríkisskuldabréfum.

- » Fjármagnspörf dreift yfir tímabilið fram til allt að 2023.

- » Staða ríkissjóðs að styrkjast og auðvelt aðgengi að fjármagni.
  - Eykur svigrúm til að ráðast í framkvæmdir.

Hvenær á að byrja?

Það er pólitísk spurning!

